

Agrometeorológiai visszatekintés 2017. szeptember-októberre és előrejelzés december-januárra

2017. szeptembere az átlagosnál hajszállal hűvösebb, viszont attól jóval csapadékosabb időjárást hozott. A havi középhőmérséklet jellemzően 14 és 17 Celsius fok között alakult, a nyugati és északi határszél volt a leghűvösebb, Csongrád megye pedig a legmelegebb. Ezek az értékek többnyire néhány tized fokkal alacsonyabbak az átlagostól. A hónap nyári kánikulával kezdődött az ország nagyobb részén, az első nap volt a legmelegebb nap is: a csúcsértéket Békéssámsonon (Békés megye) mértük: 35,4°C. Ez után drasztikus lehűlés következett, majd a hónap közepéig egymást érték a melegebb és hűvösebb léghullámok. A hónap második fele már tartósan átlag alatti hőmérsékleteket hozott. A hó végi lehűléssel pedig az első fagyok is megjelentek a fagyzugos helyeken. A leghidegebbet Nyírlugoson mértük 30-án, -1,2 Celsius fokot. Az ország döntő részén ugyanakkor nem fagyott a hónap során 2 m-es magasságban. A nyári napok ($T_{\max} \geq 25^\circ\text{C}$) száma a Dunántúlon többnyire 3-7, keleten 5-11 között alakult. Az ország nagyobb részén 10-40 órával kevesebbet sütött a nap, míg északkeleten 10-20 órával az átlagosnál többet.

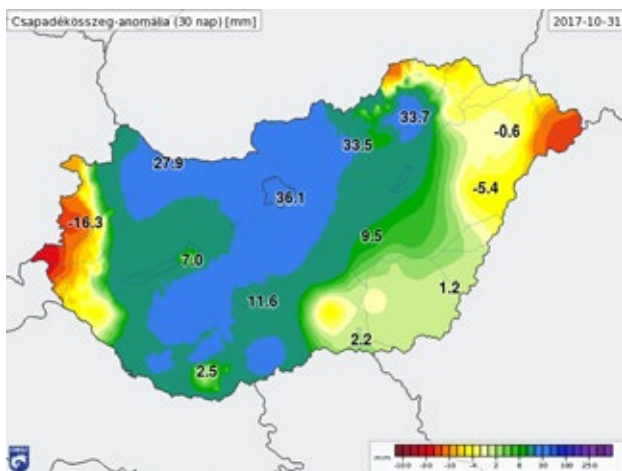
Szeptemberben, több hullámban is jelentős mennyiségű csapadék érkezett. Már a hónap elején, 2. és 4. között is sokfelé 20-30 mm hullott, majd 11-12-én is többfelé jelentősebb mennyiség volt, de a legtöbb 14-től 23-ig esett. A nyugati országrészben akkor árhullámok is kialakultak a folyókon. A hónap csapadékösszege többnyire 60 és 110 mm között alakult, de az Őrségben helyenként 200 mm-nél is több esett. Az átlagos értéknek sokfelé a duplájától is több esett.

2017. októberének nagyobb része napos, száraz, enyhe vénasszonyok nyarát hozott. Így a hónap összességében az átlagosnál melegebb lett, és bár szinte egy hullámban érkezett a csapadék, mégis a szokásostól több esőt hullott. A havi középhőmérséklet jellemzően 9,4 és 12,7 Celsius fok között alakult, az északi országrész volt a leghűvösebb, a déli pedig

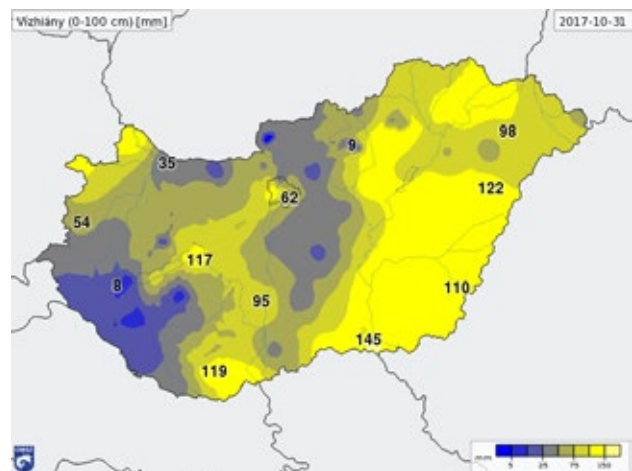
a legenyhébb. Ezek 0,5 - 1,5 Celsius fokkal magasabb értékek az átlagnál. A hónapban a legmelegebbet 18-án, Dombegyházon (Békés megye) mértük: 27,6. A hónap végére érkezett hideg levegő sokfelé meghozta az első komolyabb fagyokat. A leghidegebbet a hónapban 31-én reggelre mértük a Nógrád megyei Zabaron, -6,0 Celsius fokot. Ugyanakkor, főleg az északnyugati országrészben akkor még fagymentesek maradtak az éjszakák. Az Alföldön még 1-4 nyári nap is előfordult, míg a hónap végére többfelé az országban 1-5 fagyos ($T_{\min} < 0^\circ\text{C}$) nap gyűlt össze. Az ország nagyobb részén 10-40 órával többet sütött a nap az átlagnál.

A hónap csapadékménetesen indult (csak 4-én volt némi eső a Dunántúlon) és egészen 22-ig így is folytatódott. Akkor azonban mediterrán ciklon csapadékképzése érkezett és áztatta a földeket, sokfelé a havi átlagnál is jóval több esőt hullatva alig 2 nap alatt, majd a hónap végén is volt 3 esősebb nap. A havi csapadékösszeg többnyire 30 és 90 mm között alakult, inkább csak a nyugati határszélen fordultak elő kisebb mennyiségek. A középső országrészben ez helyenként 30 mm-rel is az átlag fölötti érték, ugyanakkor a keleti és nyugati határszélen attól kevesebb. Hó sík vidéken nem fordult elő.

Az ősze országsszerte száraz talajokkal indultunk, a nyár végére a talajban 110-170 mm-nyi csapadékhiány halmozódott föl. A repce vetését és kelését ez nagyban meghatározta, hátráltatta. A szeptember elején érkezett csapadék azonban sokat javított a helyzeten, majd a hónap közepétől hullott eső a legtöbb helyen meg is oldotta a felső talajrétegekben kialakult nedvességhiányt. A repce ezt követően zavartalanul fejlődhetett a jellemzően enyhe, napos időben. A kukorica betakarítását azonban akadályozta az esős idő. Szeptember 24-től csaknem egy hónapon át gyakorlatilag csapadékmentesre fordult az idő, a talaj egyre jobban veszített a nedvességéből.

1. ábra – Az október havi csapadékösszeg eltérése a sokéves átlagtól – forrás: OMSZ, www.met.hu

2. ábra – A felső 1 m-es talajréteg nedvességhiánya a telítettséghez képest október 31-én – forrás: OMSZ, www.met.hu

Viszont jól lehetett haladni a kukorica betakarításával, ill. az őszi búza vetésével. Az október 22-én érkezett országos eső az őszi vetéseknek nagyon jót tett, az enyhe, nedves időben novemberre szépen fejlettekké váltak, ideális állapotban várják a telet. A talaj felső rétegei október végére országsszerte nedvesekké váltak, de a mélyebb rétegekben, főleg az Alföldön még mindig jelentős nedvességhiány van. Szükség lesz a téli csapadéokra, hogy a talaj kellően feltöltődve induljon a tavasznak. Az őszi talaj-előkészítő munkák tervezésénél a téli-tavaszi esetleges belvíz kialakulására kell figyelni, hogy azt lehetőségeinkhez mérten meg tudjuk előzni. Gondolni kell a szántás mélységének optimális megválasztására (eketalp betegség), a barázdák és a lejtő szögének megválasztására (talajeroszió), a fölösleges csapadékot elvezető vápák, csatornák megfelelő állapotban tartására.

Az április 1-től 10 °C-os bázissal számolt hőösszegek szeptember végéig a 2016-os értékek körül, a sokéves átlagot jellemzően 200 foknappal meghaladva alakultak: többnyire 1400 és 1700 foknap között. A meleg idő a sok a napsütéssel és a kevés csapadékkal együtt azt eredményezték, hogy a fenológiai fázisok idén jóval az átlagos előtt jártak, minden hamarabb érett.

A legnagyobb európai időjárás előrejelző központból származó, a rövidtávra szólóknál lényegesen megbízhatatlanabb, hosszútávra szóló prognózis alapján a december és a január is az átlagosnál kissé enyhébbnek és nedvesebbnek ígérkezik. A havi csapadékösszeg decemberben 30 és 50, januárban 25 és 40 mm között alakul általában.

A mezőgazdaság számára is veszélyes időjárási eseményekről veszélyjelző oldalunk (<http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas/>), ill. METEORA nevű ingyenes mobiltelefon alkalmazásunk ad percről percre pontos információkat. A már bekövetkezett káresemények bejelentéséhez a www.agro.met.hu oldalunkon kaphatunk visszamenőleges, kereshető időjárási információkat.

A legfrissebb mérési eredményekről (hőmérséklet, csapadék, napfénytartam 1, 5, 10, 30, 90 napos összegek, azok átlagtól vett eltérése, talajnedvesség, vízhiány, 5 cm-es talajhőmérséklet, műholdas vegetációs index – NDVI, aszálytérkép) térképes formában, ill. részletes szöveges agrometeorológiai elemzésről és előrejelzésről az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapjának agrometeorológiai oldalán érdemes tájékozódni (www.met.hu/idojaras/agrometeorologia). A nagy felbontású műholdas információkat tartalmazó térképek a vegetációs időszak elejéig visszakereshetők. A produktumokról a honlapon a kérdőjel ikonra kattintva találunk részletes leírást, magyarázatot. Az oldalon megjelenített információk bővítésén folyamatosan dolgozunk. Bízunk benne, hogy a fejlesztésekkel még inkább tudjuk segíteni a gazdálkodók tevékenységét.

Kovács Attila

Országos Meteorológiai Szolgálat

Terradonis

Egysoros és többsoros szemenkénti kézi és motoros vetőgépek

www.ag-stc.com

Régóta keres szemenkénti vetőgépet, amely:

- jó minőségű?
- szépen megmunkált?
- maradék nélkül vet?
- nem kanalas megoldás?
- könnyen kezelhető?
- áttétele láncos, ezért nem csúszik?
- megfizethető ára van?
- egy- vagy többsoros?
- kézi, kultivátoros, motorral hajtott ill. függesztett kialakítás is elérhető?

Keresése ma célhoz ért!

Válassza ki a megfelelő vetőgépet/vetőelemet, és rendelje meg nálunk az Ön igényeit lefedő konfigurációt:

www.ag-stc.com

Terradonis

Promóciós kód: Terradonis2017
(érvényes 2018.01.15-ig)